

ZA KANGO CHU, DVA PRIJATELJA, VAN MORRISONA IN KOZO

LANGSHISA RI

VANJA FURLAN

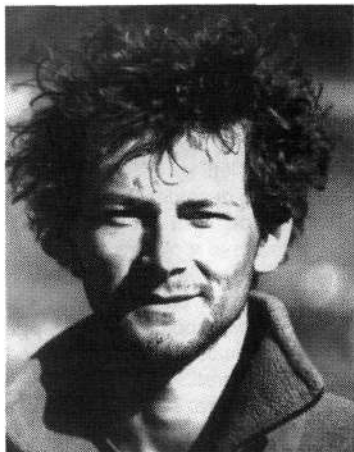
Pred vsakim resnim vzponom me je strah. Včasih bolj, včasih manj. A tako kot tokrat me še nikoli ni bilo. Sicer pa je popolnoma razumljivo: prvič v življenju bom sam vstopil v težko himalajsko steno. Z višino ne bo težav, saj ima vrh le nekaj čez 6400 metrov. Tudi vreme bo držalo, čeprav se nekam čudno oblači. Toda stena! Strma je. Bolj kot sem pričakoval. Še posebno na vrhu. Kaj, če bodo slabe razmere? Pa tisti serak na desni! Ali naj grem res v njegovi vpadnici po tistem lepem ozebniku in čez pol smeri nesem glavo na pladnju? Ne, ne smem! Vsaj poskusiti moram drugje. Če že zaradi sebe ne, pa zaradi drugih. Greben je popolnoma varen. Toda — ali je preplezljiv? Je, vse se da zlesti!

Zbudi me Chindi, ki mi v šotor prinese skodelico čaja z mlekom. Pogledam v oblačno nebo in oblije me mešanica jeze in razočaranja. Še slabše je kot včeraj. Zakaj ravno danes, ko sem odločen, da grem v steno? Ni pošteno! Odkar smo postavili bazo, je bilo vreme ves čas jasno. Pravzaprav je jasno že več kot tri tedne, od sredine septembra, ko se je nenavadno zgodaj končal monsun. V dnevnik sem pred dnevi celo napisal: »Vreme je fantastično. Tako vsaj glede tega nimam skrbi.«

Stena je postala breme. To sem pričakoval, a ne v tolikšni meri. Danes končno grem. Strah me je, a vendar me vleče. Večini ljudi bi se to zdelo neumno ali celo noro. Toda zato sem vendar prišel! Zato sem garal, treniral, prosil in sanjal. Ali sem sposoben sedaj obrniti steni hrbet in oditi domov? Več kot leto ni minil dan, da ne bi pomislil na Langshiso Ri. Večino tega časa sem bil celo popolnoma okupiran z njo. Me vleče težnja po razbremenitvi ali je to le pustolovska strast? Hlepim mar po slavi? Odgovori na ta vprašanja pridejo sami od sebe šele, ko sem visoko v steni.

Počasi srebam čaj in malo zavlačujem. Pomislim, kako Matjaž v sosednjem šotoru uživa ob svoji skodelici te čudovite tekočine, in mu zavidam. Brez skrbi je. Odkar sva odšla od doma, je čedalje bolj miren in brezskrben. Prav veselje ga je opazovati. Dobro, da je tu. S svojo mirnostjo in zaupanjem vame me nekoliko pomirja. Ne vem, koliko, a malo zagotovo. Nasmehnem se, ko se spomnim, kako je na dan odhoda eno uro zamudil. Skrbelo me je, tako da sem šel celo na policijo vprašat, če se je na avtocesti zgodila kakšna prometna nesreča. Potem smo hiteli v Zagreb. Imeli smo srečo, da je bil let zgodaj jutraj. Malo manj sreče sta imela najina soda z opremo. Matjažev se je izgubil v Zürichu, moj je ostal v Zagrebu. Najslabše pri vsem tem pa je bilo, da so mojega našli šele teden dni po odhodu. Bil je dolg in temnih slutenj poln teden s srečnim koncem. Sicer pa nam je, če težav s sodi ne štejem, do tukaj šlo vse kot po maslu.

106

Vanja Furlan

Foto: Matjaž Vrtovec

Zlezem iz tople spalke in se skobacam iz šotora. Koza se že pase in se pri tem prav simpatično trese od mraza. Trava je namreč na debelo pokrita s slano. Ko jo pobožam in nežno zameketam, hitro in na kratko strese rep. Ponavadi odgovori, a sedaj verjetno ne more, ker ima pač polna usta.

Dan po prihodu v bazo sem jo našel nedaleč stran. Presenetil sem jo izza balvana in skrila se je pod bližnji previs. Stal sem, opazoval zalogo zrezkov, jetrc in podobnih dobrot in čakal Matjaža. Sprva ni zavzel tako praktičnih stališč kot jaz in je nekaj tvezil o srčkani kozici. Soglašala sva, da se je treba posvetovati s Chindijem, zato sem skočil ponj, medtem ko je Matjaž stražil meso. Ko sva se s Chindijem vračala, je Matjaž zverino že nesel v naročju. Mimogrede sem mu omenil, da znam, če bo potrebno, zverino zaklati, dati iz kože, očistiti in razkosati. Potem je tudi on začel gledati bolj kvoločno. Chindi, veren budist, pa je bil proti. Z Matjažem sva se iz spoštovanja do Chindijevih religioznih čustev njegovi želji uklonila. Koza je postala četrti član odprave. Imena ji nismo dali, funkcijo pa. Postala je zvezni oficir.

Iz kuhinjskega šotora, kjer že eno uro brni kuhar, mamljivo zadiši po omlehtah z jakovim sirom. Chindiju sem pred dnevi mimogrede omenil, da so mi všeč. Od takrat jih jemo vsako jutro. Medtem ko opazujem steno, ki je v senci videti še bolj neprijazna kot sicer, in srebam zadnje kaplje čaja, pride iz šotora še Matjaž. Skušam me pomiriti in pravi, da bo vreme v redu. Zajtrkujeva. Odločil se je, da me bo spremljal do pod stene in mi pomagal nesti del opreme, da bom kar se da spočit vstopil v steno. Napolnim njegov mali nahrbtnik z manjšimi in težjimi stvarmi. Moj je še vedno prekleto težak; vsaj 20 kilogramov. Nič čudnega: nosim dve 50-metrski vrvi, pas, šest skalnih klinov, pet lednih vijakov, tri sisteme, nekaj vponk, osmico, pomožne vrvice, ledna orodja, dereze, plastične čevlje, čelado, gore-tex, bivak vrečo, armaflex, liter in pol soka, kuhar in plin, hrano za nekaj dni, dva para rokavic, dvojna ledeniška očala, šest parov nogavic, nož, prvo po-

moč, sun mix, svetilko, fotoaparatus, filme, walkie-talkie... Skratka — vse. Še toaletni papir, tenko iglico za čiščenje kuhališne šobe, če se zamaši, in čokoladne poljubčke.

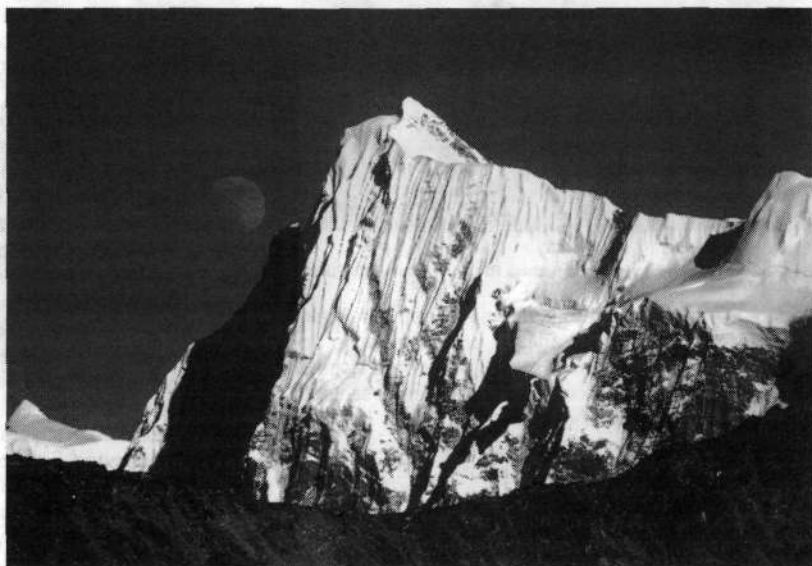
Vsi trije se odpravimo do fiksne vrvi, ki sva jo dva dni po prihodu v bazo z Matjažem napela prek divje ledeniške reke Kanga Chu. Takrat sem se slekel, si pripel plezalni pas in prebredel ledeno mrzlo reko, medtem ko me je Matjaž varoval z vrvjo. Voda mi je segala ponekod tudi do pasu in le stežka sem obdržal ravnotežje. O tem, kako je bila mrzla, raje ne pišem. Nato sva čez vodo napela fiksno vrv, po kateri sem se vrnil nazaj na desni breg.

Požimariva čez in se počasi prebija skozi gosto grmičevje ob reki navzgor. Dvesto metrov pod vstopom v steno se ustavim in počakam Matjaža. Preobujem se v plastične čevlje in preložim vso kramo v svoj nahrbtnik, ki je šele sedaj zares težak. Stisneva si roki in počasi odidem po melišču navzgor.

travnatega mesta 5000 metrov visoko. Tako sva se namreč dogovorila. Oglasi se še ves zadihan — ravno prispel je. Prosim ga za nasvet. Najprej mu moram podrobno opisati, kje sem, šele nato me z daljnogledom opazi. Vzame si čas za ogled grebena nad menoj in potem sporoči: »Najbolje kaže naravnost navzgor skozi kamin. Levo po vrhu grebena so stolpi, desno pa strma stena.« Potrdi mojo oceno in z olajšanjem nadaljujem.

Vendar se izkaže, da je kamin težji, kot je bil videti od daleč, in poln prhkega snega povrhu. Zlezem ga s skrajnim naporom in večinoma na meji padca.

A težave se šele začnajo. Po nekaj metrih lažjega plezanja se znajdem pod ploščami. Edina možnost je lepa izpostavljena poč. Težko vstopim, splezam nekaj zmerno težkih metrov in obstanem pod težkim detajlom. Moram ga naštudirati. Nekajkrat poskusim, vsakič malo več. Ko se odločim, da grem zares čez, nisem popolnoma prepričan, da bo stop držal. A drži. Deset

Lepa bela 6000-metrska gora
Langshisa Ri

Foto: Iztok Tomazin

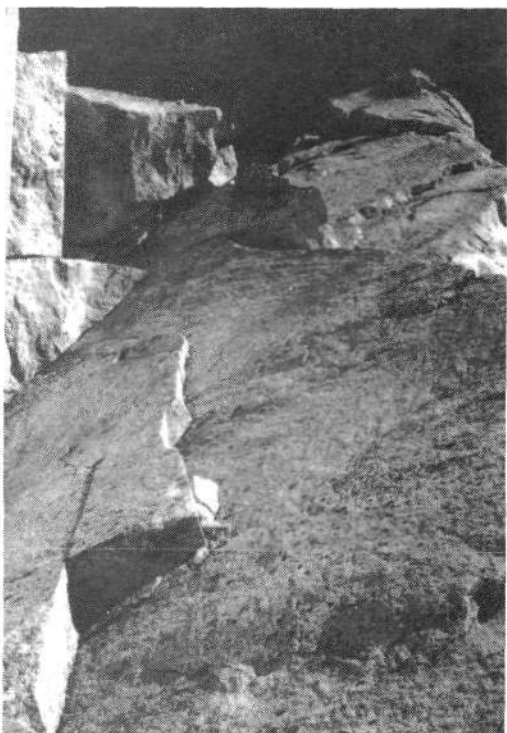
Ko svet postane strmejši, tako da si moram pomagati z rokami, vključim Avocet uro, ki mi bo merila višinsko razliko in prikazovala hitrost vzpenjanja.

Prilezem na sedlo v grebenu. Naprej po njem se ne da, zato poskusim na severni strani. Najdem lepe prehode. Skala je čvrsta in zatopim se v plezanje. Po raztežaju ponovno dosežem greben in nadaljujem po njem. Svet je zopet prehodnejši. Proti desni opazim zajedo v črni skali in se odločim poskusiti v njej. Izkaže se za lažjo, kot je videti od daleč. Oprimkov in stopov nikoli ne zmanjka, tudi na vrhu, pod streho, ki zapira zajedo, ne. Streho obplezam po izpostavljenem grebenu na desni in se znajdem v lažjem, šodrastem svetu, kjer hitro napredujem. Pojavi se prvi sneg in šoder se konča.

Bolj ko opazujem steno nad sabo, manj mi je jasno, kje naj grem. Mika me strm kamin nad menoj. Izvlečem radio in pokličem Matjaža. Sedaj bi že moral biti na nasprotnem bregu in me opazovati z udobnega

metrov višje sem v vznožju čudovite položne zajede, ki jo tvorita dve popolnoma gladki plošči in vodi naravnost na vrh grebena, le da je tik pod tem mestom zaprta z majhno streho. Zajeda je edina in nič kaj mikavna možnost. Če bi bilo nazaj lažje, bi se gotovo obrnil, tako pa kar zaplezam. Najdem nekaj stopov na odpočenih luskah ter počasi in previdno napredujem. Prilezem pod streho, težko stojim na majhnih stopih, težak nahrbtnik me vleče iz ravnotežja, izhoda pa ni videti. Nad menoj je dva metra gladke skale brez kakršnihkoli oprimkov. Navija me in vse kaže, da bom zabil klin in se spustil ob vrvi — ali pa še tega ne bom mogel in bom poskušil splezati nazaj dol.

Vem, da ne smem čakati. Za seboj, v levi plošči, opazim ozek prehod, nekakšno vodoravno pol metra visoko poč. Preozka je, da bi se z nahrbtnikom vred ulegel vanjo, zato ga previdno, počasi in s težavo snamem ter zarinem v poč. Sedaj sicer lažje stojim, a navija me še

Najtežji skalni raztežaj v steni Langshisa Ri

Foto: Vanja Furlan

vedno in v poč ne morem, ker jo sedaj zapira rukzak. Hitro se odločim in mimo prtljage zaplezam samo po rokah, noge pa prislanjam h gladki plošči brez stopov. Na srečo so oprimki dobri. Ko sem mimo, se ležé zbašem v poč in kar nekaj časa ležim in globoko sopem. Nahrbtnik imam pri nogah, a doseči ga ne morem, ker je poč preozka, da bi se obrnil. Odplazim se torej naprej po poč in izplezam na greben, kjer najdem prav udoben prostor za počitek. Vrnem se do poč, se uležem in z glavo naprej odplazim do nahrbtnika ter ga zadenjsko izvlečem.

Razgledam se naokoli: greben se nekaj deset metrov nad menoj konča v snežiščih. Od tu naprej me čakata le snieg in led.

V poznem popoldanskem soncu si oblečem gore-tex ter nataknem plezalni pas, gamaše in dereze. Pijem mešanico pomarančnega in mangovega soka in zamaknjeno opazujem zlat odsev sonca v prepletajočih se rokavih Kange Chu. Matjažu, ki me skozi daljnogled dobro vidi, sporočim, da sem 5360 metrov visoko, da je za menoj raztežaj in pol petice in da se dobro počutim. On odhaja v bazni tabor, a bo ves čas na zvezi.

Vem, da pred večerom ne bom dosegel seraka, kjer nameravam bivakirati, zato ne hitim preveč. Dobro si uredim opremo in se počasi spustim na severno stran grebena, pri čemer se trudim, da ne izgubim preveč višine. Zadnja dva metra in pol do snežišča je skala pretežka, da bi splezal navzdol, vrvi se mi pa tudi ne da

vleči iz nahrbtnika, da bi se spustil ob njej, zato kar skočim in mehko pristanem v snegu do kolen. — Skoke imam res rad. Adrenalin kar brizgne v kri. In prav zdaj ga potrebujem, kajti čaka me objektivno najnevarnejši del smeri. Prečiti moram proti sredini snežišča, ki je v vpadnici velikega seraka. Do tam grem še počasi, nato malo pohitim in v četrto uro sem zunaj nevarnega dela.

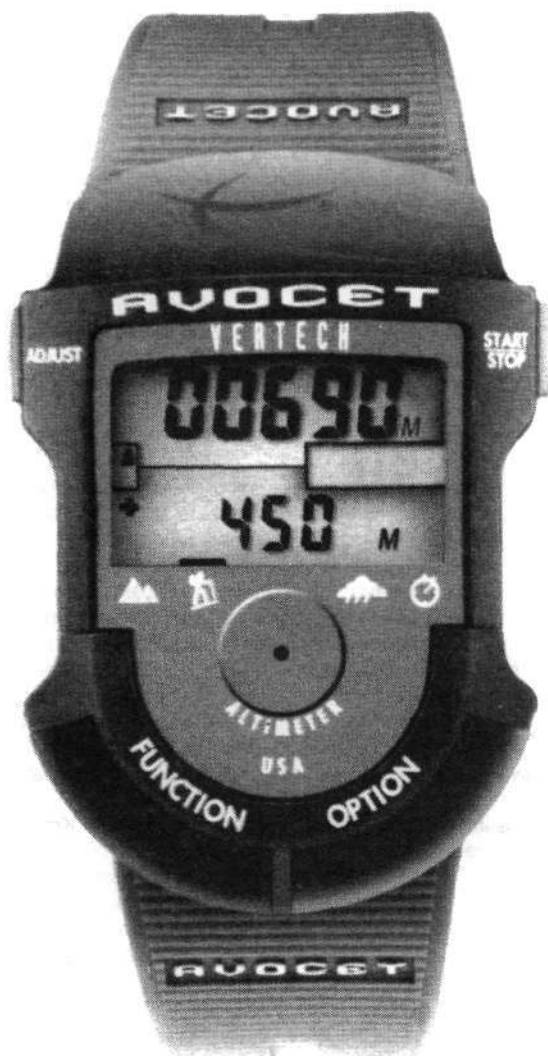
Snega je vse manj, kajti svet postaja strmejši. Bližam se nagnjeni snežni gredi, ki vodi v levo na serak. Dolina je že v senci, Kanga Chu pa žari kot zlata sončna kita. Šiša Pangma se koplje v rdeči svetlobi, ki deluje prav neverjetno tople. Sedaj šele zares opazim, da je nebo skoraj brez oblakov. Le daleč na jugu in zahodu so in čarobno barvajo obzorje. Spomnim se, kako me je bilo strah stene in presenečen ugotovim, da sem na strah pozabil. Izpuhtel je, ko sem začel plezati in nisem imel več časa zanj. Če bogovi so, se verjetno ves čas počutijo tako kot jaz v tem trenutku.

Sonce zaide in mraz prežene božanske občutke v kot spomina. Na čelado nataknem svetilko in počasi, brez prepogostega ustavljanja, plezam. Zagrne me tema. Snežna greda ni strma (50° do 60°), a se vleče v neskončnost; vsaj zdi se tako. Verjetno imam tak občutek zato, ker ne vidim, koliko sem napredoval, kajti večinoma plezam v temi; svetilko prižgem le včasih, in še to samo za trenutek. Vse okoli mene je isto. Nič se ne spreminja. Tema, sneg, strmina in jaz. Le vse bolj strmo postaja. Končno dosežem serak, lezem ob krajni zevi in jo preiskujem s snopom svetlobe. Najdem sprejemljivo mesto in zlezem nekaj metrov navzdol, na dno razpoke. Če bom malo pospravil, bo kar v redu.

Najprej zabijem dva vijaka, obesim nanju opremo, odložim nahrbtnik in ga prav tako pripnem. Z lednim kladivom se lotim ledenih sveč, ki visijo s stropa, nato s cepinom za silo zravnam tla. Vmes pogosto ugasnem svetilko in počivam. Ko je "ležišče" pripravljeno, najprej preobujem nogavice, nato zlezem v bivak vrečo, prižgem kuhalnik in začnem topiti led in sneg. Popijem prvi liter toplega čaja in kuham naprej. Medtem ko grejem drugega, lupim in jem česen. Brez kruha in soli; samo česen. Za apetit.

Pogled na Avocet mi pove, da sem 5820 metrov visoko in da je ura šele devet. Presenečen sem. Mislim, da je veliko več; zadnje tri ure, ko sem plezal v temi, so se res vlekale.

Toplo tekočino pretočim v termovko, jo dam v vrečo, da me greje in začnem pripravljati večerjo, kajti česen že deluje. Nocoj bodo rezanci s čebulco, česnom in grahom. Zelo mi teknejo. Postane mi topleje in za dve uri zaspim. Nato pa — bivak kot vsak bivak brez spalne vreče: mrzel, dolg in morast. Sredi noči ugotovim, da ne čutim več prstov na nogah, zato sezujem čevlje in dolgo masiram stopala in prste. Potem zopet malo zaspim. Ob štirih, ravno ko me grabi prijeten spanec, me zbudi ura, ki sem jo vtaknil v kapo, da bi jo slišal. Ves zaspan jo poskusim ignorirati in po svoji stari navadi malo potegniti, a je skrb premočna. Vem, da se grem tokrat preresno plezarijo, da bi si lahko privoščil predolgo spanje. Pa tudi nikogar ni z menoj, ki bi me budil in

NADMORSKA
VIŠINA

PREHOJENI
VIŠINSKI METRI

ZRAČNI PRITISK

ŠTOPARICA

Merilec prehojenih višinskih metrov **VERTECH ALPINE**

Ura, termometer, barometer, višinomer

Generalni zastopnik:

EKO PROJEKT Novo mesto
Slavka Gruma 34, tel: 068 26.645, fax: 068 32.10.60

Furlanov vzpon prek ZSZ stene Langshise Ri je hkrati prvi vzpon na Langshiso Ri v alpskem stilu, prvi solo vzpon na Langshiso Ri in prvo prečenje Langshise Ri. Prvenstvena smer Za Kango Chu, dva prijatelja, Van Morrisona in kozo je visoka 1700 metrov, kompleksna ocena je VI- (v skali VII-IV, v ledu 80°/60°). Furlan je za vzpon porabil 14 ur in pol efektivnega plezanja.

priganjal. Običajno za to poskrbi Zvonko, danes pa bom moral kar sam. Pristavim sneg in še malo vlečem, potem skuham čaj in pijem, preostanek pa pretočim v termovko. Zlezem iz bivač vreče, počasi pospravim ter nataknem pas in opremo. Ura je pol sedmih. Kličem Matjaža, a odgovora ni. »Še vedno spi, mrha!« pomislil, a resnica je, da je zaspal nazaj. Z zvezo ne bo nič. Pospravim torej radio in grem.

Prilezem iz razpoke kot kakšna miš iz moke in nezaupljivo gledam v svet nad serakom. Dobro vem, da je nad menoj ključ smeri. Počasi zaplezam. Razmere so zelo dobre in tudi prestrmo ni. Nad mano se proti levi vleče pas strmih skal, ki ga moram nekje prečiti. Kmalu sem pod prvim možnim prehodom, ki ni videti preveč lep, zato ga spustim. Nadaljujem v levo proti majhnim serakom, ki sem si jih dobro zapomnil, ko sem z daljnogledom študiral steno. Označujejo drugi, po moji oceni najlažji prehod v desno. Ko se jim bližam, postaja neverjetno strmo. Presenečen večkrat obstanem, počivam in oklevam. Vem, da to prav nič ne pomaga, a si le s težavo dopovem, da moram enostavno plezati ne glede na to, kako strmo je, in se čim manj ustavljati. »Samo plezaj, nič ne čakaj!« se mi podi po glavi.

Pokličem Matjaža, ki se je bil ravno odpravil iz baze in je na poti k »opazovalnici«. Vidi me še bolj slabo, a meni, da sem pod pravim prehodom. — Naslednji raztežaj se stopnjuje s 60° na 80°. Prečka je sicer

položnejša, a je skala na tenko pokrita z ledom, tako da nisem popolnoma prepričan, da bo držalo mojih 110 kilogramov. Skrajno previdno in počasi prečim. Za 25 metrov porabim dvajset minut in končno dosežem trden led, kjer se počutim mnogo bolje. Ne vidim daleč nad seboj, le deset metrov skoraj navpičnega ledu. Slutim, da je potem lažje, zato se ga lotim. V odličnih razmerah sem kmalu čez in nad menoj se odpre pogled na vršno ledišče. Strmejšje je, kot sem pričakoval, a ta trenutek mi je popolnoma vseeno. Občutek imam, da bi zlezel prav vse. Zavem se, da je le vprašanje časa, kdaj bom steno preplezal. Občutek, ko veš, da ti je uspelo, le še veliko napora boš moral vložiti. Občutek utrujenega pustolovca, ki mu je stena naklonjena.

Pripravim se na dolgo in enolično plezarijo. Malo poplezam, izklešem stopinjo, počivam in globoko diham. Nad seboj vidim vodoravno skalo in razmišljam, ali moram levo ali desno od nje, zato se posvetujem z Matjažem, ki me usmeri v ozebnik na desni. Spremlja me z daljnogledom, fotoaparatom in videokamero.

Čez nekaj časa pogledam na uro in zgrožen ugotovim, da se vzpenjam le 65 metrov na uro. S takim tempom bom pozen, zato pohitim in v dobri uri dosežem greben. Pod njim se svet počasi položi, na samem grebenu pa celo najdem raven prostor med dvema serakoma. Padem na rit, počivam in kličem Matjaža, da mu povem, kar že ve — da sem na grebenu. Vesela sva, a ne pretirano, saj veva, da me čaka še vrh in nato sestop.

Pustim nahrbtnik in se odpravim proti vrhu. Kmalu dosežem greben in nadaljujem po njem.

Ura je natanko poldne, ko dosežem vršno opast. Pravzaprav se ji le približam na dva metra, toliko, da čez njo vidim Šiša Pangmo. Radijska zveza: Matjaž mi čestita, jaz pa ne čutim posebnega zadovoljstva. Utrujen sem. Izvlečem fotoaparat in fotografiram panoramo okoli sebe. Nebo je jasno, le veter je mrzel in malo premočan. Zanohta se mi v prste, zato se odločim, da sebe ne bom slikal. Pa tudi ne da se mi. Natakнем rokavice in se zelo počasi in previdno spustim do nahrbtnika.

Ura je pol enih. Z dna nahrbtnika izvlečem vrvi in jih dam na vrh. Prečim navzdol v južno steno. Proti sredini stene, v vpadnici vrha, je videti, kot da obstaja lep prehod, a vem, da ga ni.

Steno sem si pred dnevi na aklimatizaciji dobro ogledal. Vzpel sem se na plato pod steno, 5700 metrov visoko, in bivakiral. Bila je drugačna, kot sem pričakoval na podlagi fotografij, ki sem jih imel. Ozebnik, po katerem naj bi sestopil, je bil brez snega. Videti je bil razmočen in črn od skal in padajočega kamenja. Srednji del stene pa je bila dolga vrsta serakov. Grd in zaskrbljujoč pogled. Po tem ogledu sem svoj prvotni načrt, da vzamem v steno samo eno petdesetmetrsko vrv, opustil in se odločil vzeti dve ter raje pustiti spalno vrečo v bazi. Videl sem namreč, da se bom zaradi slabih razmer v steni prisiljen 500 metrov spustiti ob vrvi.

S težavo se prepričam, da ne sestopim kar naravnost in prečim proti mestu, kjer bi se moral začeti črni ozeb-

nik. Postaja vroče in razmere so čedalje slabše. Sneg je mehak in nevaren, jaz pa preutrujen, da bi plezal navzdol. Začnem se spuščati ob vrvi. Spuščanje traja vse popoldne in terja popolno zbranost. Ledu skoraj ni, kar pa ga je, je razmočen, tako da se na vijakih ne da spuščati. Skala je krušljiva. Klini kmalu poidejo, zato puščam pomožne vrvice okoli rogljev. Na srečo najdem dva stara japonska klina. Ko dosežem uravnavo pod steno, ki je že v senci, je ura pol šestih zvečer. Odločen, da bom sestopal vso noč, zvijem mokre vrvi, ki vidno zmrzujejo, si snamem pas in vse skupaj zložim v nahrbtnik. S težavo ga dvignem, pri čemer se malo opotečem, in si ga zavijem na hrbet.

S pripravljeno čelno svetilko na glavi se odpravim čez plato. Ker me le malce preveč zanaša, se premislim in poiščem mesto, kjer sem pred dnevi bivakiral. Na srečo imam še par svežih nogavic.

Zlezem v bivak vrečo, kuham in pijem. Česen zopet reši situacijo s tem, ko mi povrne apetit. Ponovno skuham rezance s česnom, čebulo in grahom in se na koncu posladkam s čokoladnimi poljubčki. Kličem Matjaža in Chindija, da bi jima povedal, da je z menoj vse v redu, a se ne slišimo, ker sem na drugi strani hriba.

Za nekaj ur zaspim, preostanek noči pa me tlači mora. Sanjam, da imam v bivak vreči tri male Japončke, ki mi hočejo ves čas popravljati astrofolijo in mi jo vlečejo zdaj sem, zdaj tja. Folija, ta prekleta reč, pa šumi kot Niagarski slapovi in mi ne da spati...

Zjutraj počakam, da me obsije sonce, potem počasi pospravim in odidem v dolino. Dobrih 1000 metrov nižje pokličem bazo. Oglasi se Chindi in ves iz sebe komaj pove, da mi prihaja Matjaž naproti. Glas se mu trese in skoraj joka. Pravi, da ju je bilo strah, da se mi je kaj zgodilo, ker se nisem oglasil. Ko sem bil prvič na platu, ju na aklimatizaciji smo se namreč slišali, včeraj pa ne.

Nedaleč pod seboj opazim gibčno Matjaževo postavo, kako hiti navzgor. Kmalu sva skupaj in vidno si oddahne. Stisneva si roki, sedeva, pije in klepetava. Sedaj sva končno oba razbremenjena in srečna. Čez eno uro sva že ob Kangi Chu, ki se je v 52 urah, ko sem bil na hribu, spremenila v mirno sivo zeleno reko. Chindi naju pride počakat k fiksni in skupaj odidemo v bazo.

Koze ni več. Prišla sta jo iskat dva pastirja in jo dobesedno odnesla v dolino.

Medtem ko nama Chindi peče omlete z jakovim sirom, si z Matjažem v jedilnici na soncu privoščiva prvi Heineken.

Odpravo so omogočili: SCT d.d. Ljubljana, zavarovalnica Tilia d.d. Novo mesto, Slovenske železnice Ljubljana, Vodnogospodarsko podjetje Novo mesto, A Banka d.d. Ljubljana in Krka—tovarna zdravil p.o. Novo mesto, Telekom Slovenije p.o., Lek d.d. Ljubljana, Hren Grafika Ljubljana, Kolinska p.o. Ljubljana, Maximarket Ljubljana, Beti Metlika, Treking šport Ljubljana, Žito Ljubljana, Mercator-Slosad Ljubljana, Gorenjka Lesce, Ekoprojekt, Novo mesto.

KUPI DRAGOCENIH KAMENČKOV V DRUŠTVENEM MOZAIKU

STO LET PD RADOVLJICA

VERENA MENCINGER

Stoletnica, ki jo letos praznuje PD Radovljica, je lep in častitljiv jubilej. Veliko stvari se je dogodilo v tem obdobju. Društvo je prestalo dve svetovni vojni, za njima so ostale le požgane kočice in uničen arhiv. V zavednih, planinstvu predanih in trmastih Gorenjcih pa je ostalo dovolj poguma, volje in moči, da so vedno pričeli znova.

O zgodovini društva je že **dr. Jakob Prešeren** dosti pisal v PV, zato si samo nekoliko osvežimo spomin.

Društvo je bilo ustanovljeno 10. marca 1895 v Radovljici. Največ zaslug ima nedvomno **dr. Janko Vilfan**, kateremu sta stala ob strani **Hugon Roblek** in **Jakob Aljaž**. Nemška raznarodovalna društva so se bohotila, hoteli so si prisvojiti tudi naše gore, podružnica SPD pa je to hotela zavreti, če že ne povsem onemogočiti. Komaj pet mesecev po ustanovitvi so zgradili prvo kočico podružnice, Vodnikov dom, ki stoji še danes. Nasploh je bila gradbena dejavnost zelo razširjena. Podružnica je zgradila še naslednje kočice:

- leta 1899 — na Rodici in Planici,
- leta 1901 — na Poljški planini,
- leta 1906 — na Konjščici in pod Babjim zobom,

- leta 1907 — Vilfanova kočica,
- leta 1933 — Roblekov dom.

To so bile skromne kočice ali preurejene pastirske stajezice z nekaj ležišči, ki pa so le nudile zavetje naraščajočemu številu planincev. Predvsem pa so bile naše, slovenske.

H gradnji lahko štejemo tudi most pod Kamno Gorico in brv čez Rudnico v Bohinju.

DESET PREDVOJNIH PREDSEDNIKOV

Ozemlje podružnice je obsegalo območje od Bele peči, Rateč, Jesenic in Bohinja do Podnarta. Članstvo je naraščalo, prav tako tudi obisk po kočah, posebno še po izgradnji bohinjske železnice.

Ime Hugona Robleka je za društvo še posebno pomembno. Morda je edini primer v zgodovini planinstva, da je z oporoko zapustil premoženje Radovljiški podružnici. Njegovo nadaljnje delo je, žal, preprečila tragična smrt, ko je skočil iz gorečega Narodnega doma v Trstu, ki so ga 14. julija 1920 požgali fašisti.

V njegov spomin so planinci leta 1933 namesto dotrajane in zanemarjene Vilfanove kočice zgradili nov Roblekov dom.